

Csillagásztörténet

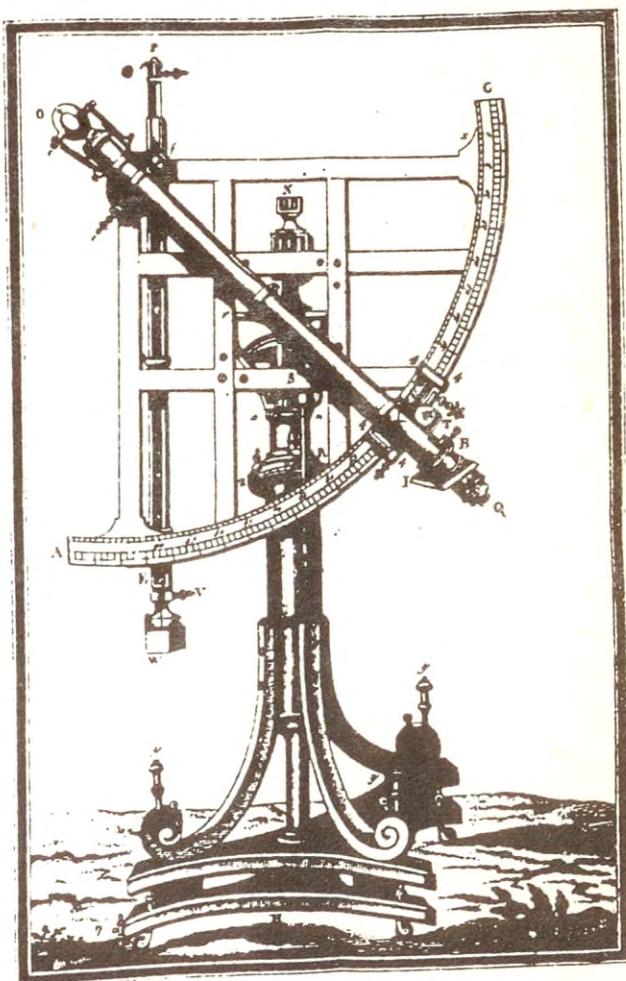
Bemutatjuk a Technikatörténeti Szemlét

A Technikatörténeti Szemle sok csillagásztörténeti érdekességet is tartalmazó periodika. Több mint negyedszázada, 1963-ban jelent meg először. 1963 és 1989 között 16 kötetet adtak ki, így a sorozat a másfél éves periodicitás alapján csaknem rendszeres évkönyvnek nevezhető.

A szemle vaskos kötetekben a műszaki tudományok magyarországi történetéről olvashatunk, főként a bányászat, nyomdászat, közlekedés, repülés, gépészet, vegyipar érdekességeiről. Ezen kívül számos csillagászati és földmérési cikk is megjelent benne. A cikkeket rendszeren többnyelvű összefoglalókkal látják el. Külön rovatot alkotnak a műszaki és technikatörténet könyvek ismertetései — ezek között is vannak csillagászati témájúak. Rendszeres még a magyar technika- és ipartörténeti bibliográfiát (cikkek, életrajzok) közreadó rovat.

A TTSZ-t kezdetben a Művelődési Minisztérium berkein belül alakult Műszaki Emlékeket Nyilvántartó és Gyűjtő Csoport adta ki.

Szállítható, három láb (kb. 95 cm) sugarú kvadráns a 18. század végéről (illusztráció a TTSZ IX. kötetéből)

1973-tól ebből fejlődött ki az Országos Műszaki Múzeum, amely hazánk (sőt talán a világ) egyetlen olyan múzeuma, amely nem rendelkezik bejárható, látogatható épülettel! A köteteket mindenesetre itt szerkesztette 1972-ig Szilágyi István, azóta Szabadváry Ferenc.

A megjelent csillagászati cikkek:

- I. kötet. Bartha Lajos: Gothard Jenő, a csillagászati fényképezés magyar úttörője. 237—243.p. 1963.
- IV. kötet. Bartha Lajos: Csillagásztorony és csillagászati múzeum Egerben. 248—261.p. 1967.
- V. kötet. Szent-Iványi György: A Műszaki Múzeum geodéziai műszergyűjteménye. 255—272.p. 1971.
Karlovits Károly—Klein Pál: Plössl Simon optikai műszerei Magyarországon. 273—281.p. 1971.
- VII. kötet. Szőke Anna—Szőke Béla: Az időszámítás naptáraink tükrében. 199—205.p. 1974.
- VIII. kötet. Bartha Lajos: Magyar csillagászok a középkortól a XX. század közepéig. 71—111.p. 1976.
Vajda Pál—White, J.A.: Bay Zoltán úttörő Hold-radar kísérletének harmincadik évfordulója és a korszerű radarcsillogászat. 113—118.p. 1976.
- IX. kötet. Bartha Lajos: Hell Miksa és a földrajzi helymeghatározás pontossága a XVIII. században. 89—100.p. 1977.
Horváth Árpád: A kronométerek kialakulása. 197—200.p. 1977.
- X. kötet. Zétényi Endre: A 200 éves egri csillagvizsgáló műszerei. 209—210.p. 1978.
- XI. kötet. Bartha Lajos: Braun Károly spektroheliográf tervei. 119—126.p. 1979.
Bartha Lajos: Régi magyarországi csillagászok listája (II. r.) 169—179.p. 1979.
- XII. kötet. Bartha Lajos: A legrégebbi magyarországi alapmeridiánok történetéhez. 91—103.p. 1981.
Francis S. Wagner: Nagy Károly levelezése az American Philosophical Society könyvtárában. 201—210.p. 1981.
- XIII. kötet. Bartha Lajos: A magyarországi csillagászok szerepe az asztrofizika megalapozásában (1871—1921). 93—106.p. 1982.
Csáky Ida: A százszentendős Gothard-obszervatórium ünnepsége Szombathelyen (1981. V. 28—30). 255—256.p. 1982.
- XIV. kötet. Bartha Lajos: A mágneses deklináció korai adatai a Kárpát-medencében. 91—103.p. 1988.

Olvasóinkat nyilván érdekelhetik az ízelítőül felsorolt cikkek. A Szemle megvásárolható, előfizethető az Országos Műszaki Múzeum címen (1117 Budapest, Kaposvár u. 13—15). Itt a régebbi számok is beszerezhetőek. Ez a periodika nagyobb tanulmányaink közlésére, elhelyezésére is igen alkalmas. Így ha kutatási eredményünkből részletes, szakmailag alapos cikk írható és terjedelme meghaladja rovatunkét, ajánljuk a TTSZ-ben való publikálást.

KESZTHELYI SÁNDOR